

Tájékoztató a NAK Békés Vármegyei Igazgatóságának 2023. évi munkájáról

Kozsuch Kornél
NAK Békés Vármegyei Elnöke

Békéscsaba, 2024. április 5.

Agronómia helyzetkép

Növénytermesztés: Békés vármegyében három növénykultúra vetésterülete emelkedik ki, az őszi búza mellett a kukoricát és a napraforgót termesztik legnagyobb területen a gazdálkodók. Emellett a táblázatban látható fontosabb növényfajok termesztése folyik.

1.sz táblázat: 2023. évi vetésterület és termésátlagok
(forrás: Békés Megyei Betakarítási Koordinációs Bizottság ülésének adatsorai)

* makrophomina nevű betegség miatt jelentős része nem került betakarításra

Növényfaj	Összes terület (ha)	Termésátlag (t/ha)
Kukorica	67.943	6,9
Őszi búza	106.693	5,2
Napraforgó	84.995	2,8
Őszi árpa	45.667	5,2
Őszi káposztarepce	10.429	3,2
Szója	1790	2,2
Triticale	3661	4,5
Magborsó	1629	2,2
Tavaszi árpa	896	2,5
Zab	1734	3,5
Burgonya	146	27
Cukorrépa *	134	0

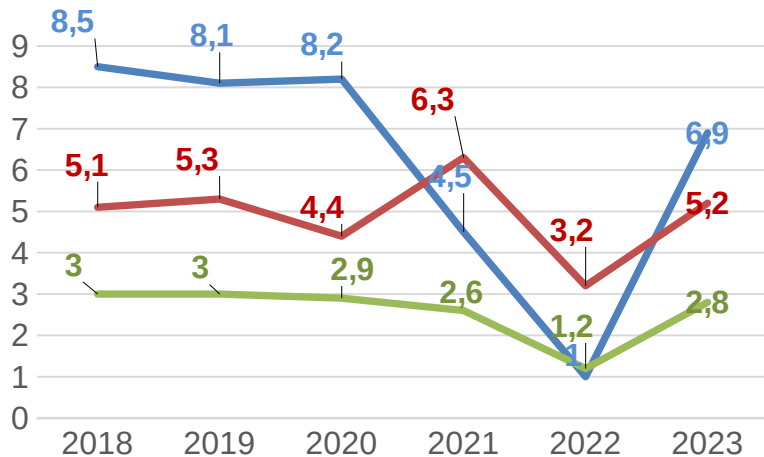
Agronómia helyzetkép

- Rendkívüli nehéz két éven vannak túl a gazdák, a 2022. évben rendkívüli aszály ,(az őszi vetésű növények esetében a 2021/2022 tenyészidőszakban 240 mm csapadék esett, a 2022/2023 év ugyanezen időszakában 469 mm,) míg 2023 év vonatkozásában az alacsony felvásárlási árakkal kellett szembenézniük. **1.és 2. diagram**
- **Őszi vetésű növények:** Az őszi és a téli időszak időjárása kedvezett az ősszel vetett kultúráknak. Az elmúlt évektől eltérően több csapadék esett ezen időszakban, de az aszályos évek eredményeként talajaink vízhiányosok voltak. Az agrotechnikai munkálatokat a gazdák időben el tudták végezni, február-márciusi hónapban megtörténtek a fejtrágyázások. A csapadéknak köszönhetően a hatásuk már látszott kora tavasszal vetéseken. Az enyhe télidőjárása kedvezett a rovarkártevők sikeres áttelelésének, így már korai időszakban a repcében kellett növényvédelmi beavatkozást eszközölni sok esetben. A tavaszi időjárás hamarabb érkezett így a növények fejlettsége az ilyenkor megszokottnál előrébb járt. Az elvetett repcékből és őszi gabonából nem kellett kitarcsászni és kárenyhítés sem volt ez időszakban tudunk a vármegyében. Vármegyei szinten egy átlagos hozam mutatkozott. **1.sz.táblázat**
- **Tavaszi vetésű szántóföldi növényeinket** ideális vetésidőben és magágyban tudták elvetni a gazdálkodók. A kedvező időjárásnak köszönhetően megfelelő tőszámban kikeltek és szépen fejlődésnek indultak. Átlagos csapadék mennyiség esett a tenyészidőszakban, de az elmúlt év rendkívüli szárazsága következtében a így is érezhető volt az állandó vízhiány. A termésátlagok az elmaradtak a sokéves álagától.

Agronómiai helyzetkép

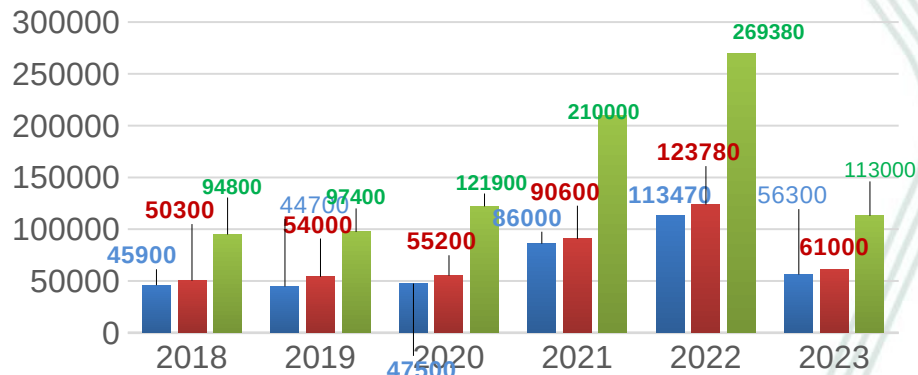
1. és 2. diagram

Kukorica, Búza, Napraforgó
elmúlt évek termésátlagai (t/ha)

— Kukorica — Búza — Napraforgó

Kukorica, Búza, Napraforgó
évek átlagárai (Ft/t)

■ Kukorica ■ Búza ■ Napraforgó

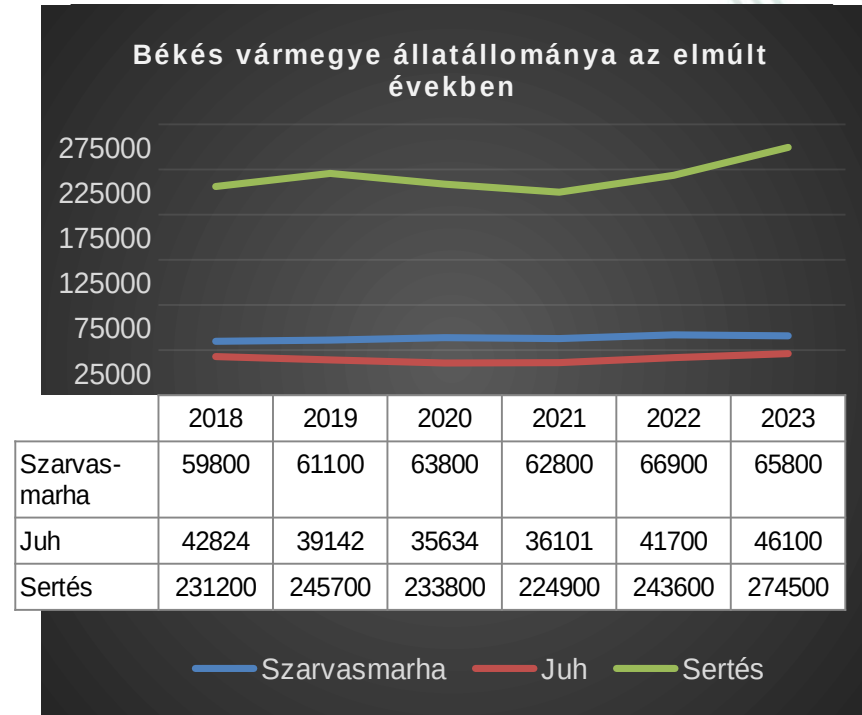
Agronómia helyzetkép Békés Vármegye

(forrás: KSH)

Állattenyésztés:

A statisztikai adatokból látszik **(3.sz. diagram)**, hogy az állatállomány az országos tendenciához hasonlóan folyamatosan csökken. A csökkenés mértéke az utóbbi tíz évben valamelyest mérséklődött. Ennek elsősorban nem a piacgazdasági környezet az oka, hanem a támogatások növekedése, illetve egyes pályázatok tartási kötelezettségeinek előírásai.

3.sz diagram

Falugazdász-hálózat

Békés vármegye

Falugazdász létszám(2023.)

- A 38 fő falugazdász segíti a gazdálkodókat, melyből 4 fő körzetközpont vezető és 1 fő vármegyei fő falugazdász
- 5 körzetben, 15 db állandó irodában (beleértve az igazgatóságot is) látják el feladataikat, a többi 59 településen kihelyezett ügyfélszolgálat van.
- Az új Közös Agrárpolitika 2023 évben bevezetésre került, mely az előző ciklusokhoz képest nagyobb adminisztrációs terhet jelent a gazdák számára. A NAK a megnövekedett feladat maradéktalan elvégzése érdekében úgy döntött, hogy bővíti a falugazdász-hálózatot 2024 évtől. Az előzetes felmérés után Vármegyénkre 12 fő falugazdász felvételére tett javaslatot az elnökség.
- **2024. évben 50 falugazdász fogja ellátni a feladatokat.**

Falugazdász-hálózat

Békés Vármegye
2023. év elvégzett feladatai

	Előírt célszámok 2023- ben	Teljesített
TISZ személyes tájékoztatás	23.770 db	25.772db (108 %)
Csoportos tájékoztatók	100 db	108 db
TISZ ügyintézés	-	16.732 db
Kötelező képzés	114 db	114 db

Év elején a NAK Központ a megye adottságát figyelembe véve elvégzendő feladatokat írt elő, mind mennyiségi, mind minőségi kritériumokkal, melyeket év végéig kellett teljesíteni.

2020. november 30-án az Országgyűlés egyhangúlag elfogadta a Győrffy Balázs, NAK elnöke által előterjesztett törvényjavaslatot a családi gazdaságok reformjáról. Ennek megfelelően a 2020. évi CXXIII. Törvény 2021. január 1-jén lépett hatályba. Ügyintézését a falugazdászok látják el, amely jelentős adminisztrációs feladattal jár mind a gazdálkodók, mind a falugazdászok számára is.

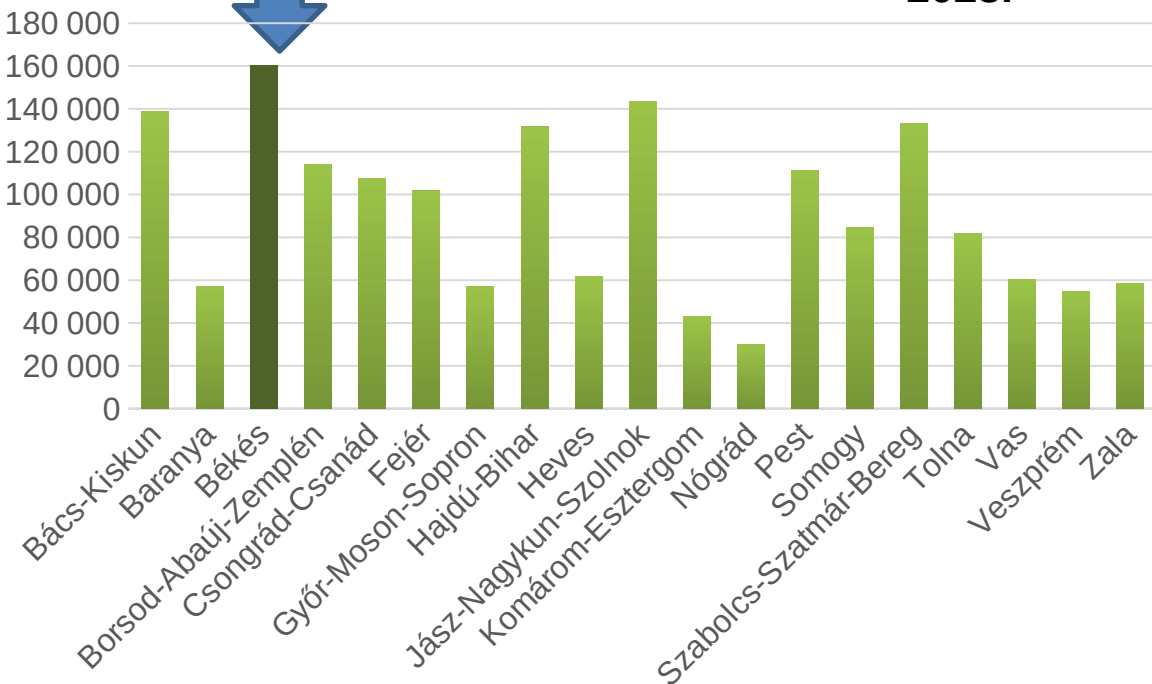
A törvényhez kapcsolódó Családi Mezőgazdasági Társaságok nyilvántartásával, változásvezetésével kapcsolatos hatósági feladatok az Igazgatóság feladatkörében maradtak.

Az Egységes kérelem benyújtása során mind minőségileg, mind mennyiségileg az ország egyik legjobban teljesítő hálózata volt a Békés vármegyei.

Falugazdász-hálózat

Békés Vármegye

Falugazdászok által beadott Egységes Kérelmek hektárban 2023.

Az egységes kérelmek beadásának nagy része a járványhelyzet miatt telefonon keresztül történt, de továbbra is lehetőséget biztosítottunk tagjainknak a személyes ügyintézésre is.

A falugazdászaink 8346 db kérelmet adta 153 423 ha területre (diagram). A területnagyság tekintetében kollegáink adták be a legtöbbet országos szinten, míg darabszámban (220 db/falugazdász) második helyet foglaljuk el.

Országos szintén a Békés Vármegyei gazdák adták be legmagasabb arányban (68%) az AÖP jogcímet, mely a falugazdászok munkáját is dicséri.

Falugazdász-hálózat

Békés vármegye

2023. évben elvégzett feladatok

- Az egységes kérelemhez kapcsolódóan 4752 db ügynevezett TMR végzés ügyintézését is lebonyolították. Ez új feladatként jelentkezett ,mely több esetben terepimunkát is magába foglalt (MOBIL gazda fényképezés). A végzések június végétől szeptember végé közötti időszakban folyamatos ügyintézészt jelentett számunkra.
- Ebben az évben lett bevezetve az elektronikus gazdálkodási napló, melynek január 31-ig való feltöltése a gazdák nagy részét érintette. Falugazdászaink a hozzánk forduló tagjaink számára segítettek a feladat ellátásában. Annak ellenére, hogy program működésével voltak gondok, mindenkinek sikerült feltöltés, ami 4000-5000 db naplót jelentett munkatársaink számára.
- A mindennapi feladatok mellett néhány kollégánk, szolgáltatással kapcsolatos plusz feladatokat lát el. A gazdálkodóknak segítséget tudunk nyújtani a talajvizsgálat, tápanyaggazdálkodási terv készítésében. Növénybiztosítási szolgáltatást is igénybe tudnak venni gazdálkodóink, melyben 4 kolléga áll rendelkezésükre.
- Rendezvények lebonyolításában is közreműködnek falugazdászaink, többek között a Magyarok Kenyere program népszerűsítésében..

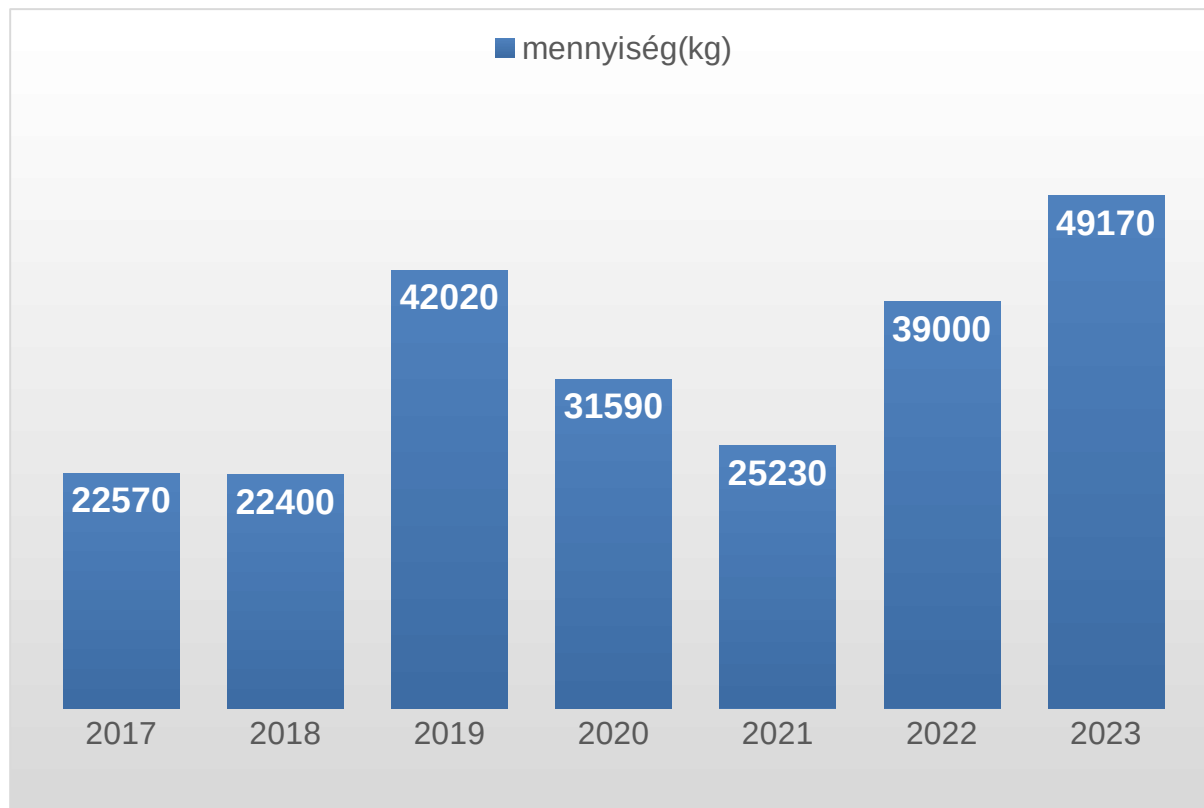
Magyarok Kenyere Program

A NAK és a MAGOSZ összefogásával

- 2023-ben a Szatmári malom Kft Szegedi üzemének jelentése alapján : 49170 kg a beérkezett-bemért mennyiség. Mintegy 260 gazda adománya ez a kenyérgabona mennyiség.
- A 49170 kg búzaadományból 31960 kg/1kg-os kiszerezésű liszt készült. 24 Békés vármegyei adományozott szervezet között kerül kiosztásra, 16960 kg liszt, 700 kg/intézmény mennyiségben. A fennmaradó 15000 kg lisztmennyiség központi elszállításra és elosztásra került.
- A liszt kiszállítást az adományozott szervezetek számára a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt végezte el fuvaradományként. A Békés megyei program 2023.10.24-án az „Adományozási” ünnepségünkkel zárult, melyet Kondoroson valósítottunk meg.

Magyarok Kenyere Búzaadomány mennyisége Békés megyében 2017-2021.

Magyarok Kenyere Program 2023.

A NAK és a MAGOSZ összefogásával

Gyűjtőpont megnevezése	Helyszín	Az adományokat fogadja és adminisztrálja
Dombegyházi Agrár Zrt.	Dombegyház, HRSZ:019615	Isztiin Ferenc
Orosfarm Zrt.	5906 Orosháza, Tatársánc utca 38.	Skultéti Lilla/Antal Róbert
MOROKO-FARM Kft.	5540 Szarvas, III.kk.223.	Roszik Attila/Varga Vera
Szárító és Tároló Mg. Zrt.	5553 Kondoros, Tanya 7/1.	Nagy-Viszkok Barbara
Csabai Raktárszövetkezet	5600 Békéscsaba Kerek 637.	Bozsár Tamás
Nagy János szárító	5630 Békés 9. kerület 84	Szabados Lajosné Éva
Kert-Land Kft.	5530 Vésztő Báthori u 4.	Rácz Zoltán
Oravecz Tamás, agrárvállalkozó	5752 Medgyesegyháza Tanya 103.	Faragó Terézia
Drahos Zsolt, agrárvállalkozó	5751 Nagykamarás 0150/30	Drahos Zsolt

A gyűjtőpontokon összegyűlt adománybúzáat Drahos Zsolt nagykamarási vállalkozó szállította be a Szegedi Szatmári Malomba, ahol a búza lisztté őrlése történt, melynek az Adományozottak részére történő eljuttatásában a Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. működött közre.

Mezőőri szolgálat Békés megyében

- Békés megyében jelenleg 19 önkormányzat tart fenn Mezei őrszolgálatot ahol jelenleg 45 mezőőr teljesít szolgálatot
- A 46 fő szolgálatot teljesítő mezőőr részére 90 000Ft/hó/fő Állami támogatás került megállapításra negyedévenként. Erről Igazgatóságunk határozatban értesítette az érintett Önkormányzatokat.
- A támogatási kérelmet benyújtó önkormányzatok és a NAK között bevezetésre került az E-közig rendszer, amely korszerű gyors és pontos elektronikus ügyintézését tesz lehetővé a felek között.

Képzési referensi szolgálat

VP1-1.1.1-17 Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek 2022.

- A VP1-1.1.1-17. program célját megvalósítva véget ért 2022.12.31-én
- A következő 2022 – 2027 közötti támogatási ciklushoz kapcsolódó kötelező képzések forrásának és képzési jogának NAK pályázata jelenleg van elbírálás alatt a projektgazda Államkincstár részéről.
- Igazgatóságunk az előző sikeres, mintegy 1300 gazdálkodót érintő képzési projekt felhalmozódott tapasztalatait, kapcsolatait, informatikai, humán és anyagi erőforrásait felhasználva felkészült a következő képzési ciklus megvalósítására. Amely reményeink szerint,2024 május második felétől veheti kezdetét.

Földbizottsági jogkörben ellátott feladatok

Helyi földbizottsági feladatok

A Vármegyei Elnökség a földforgalmi szerződések támogathatóságának elbírálása érdekében 2023-ban az alábbiak szerint ülésezett:

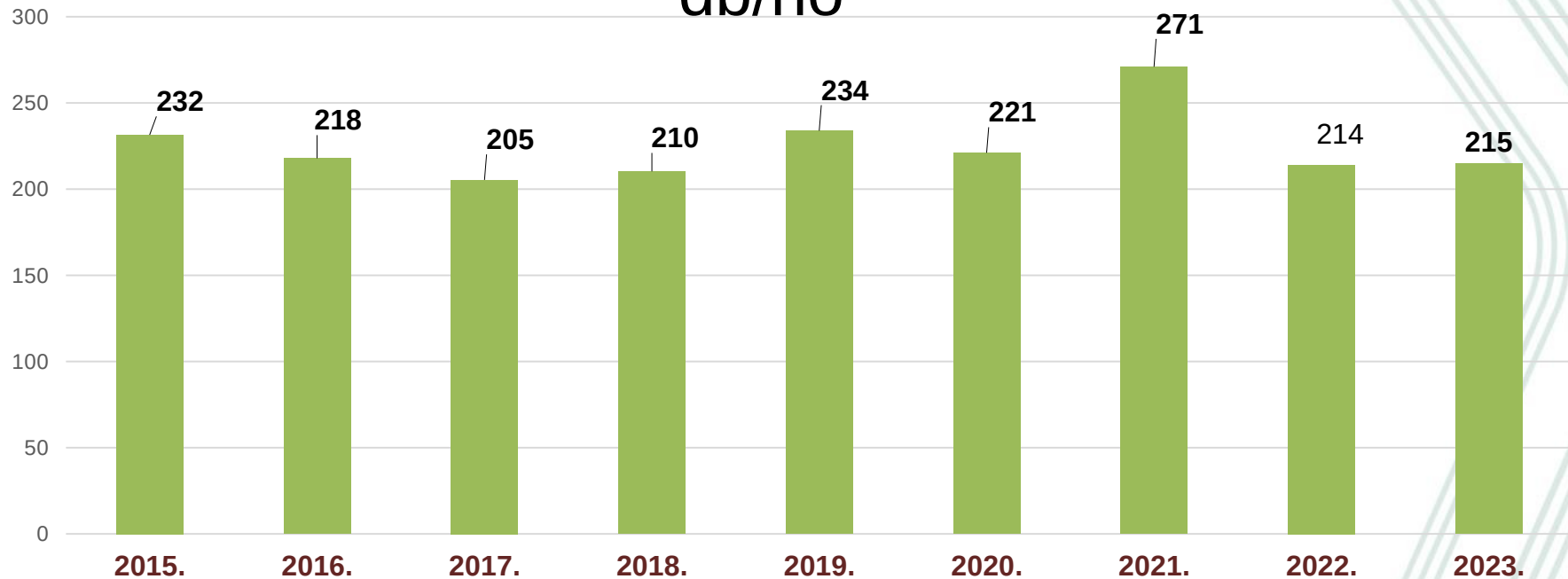
- 23 alkalommal személyes jelenléttel
- **Összesen: 2644 db szerződés**
- Az elnökségi ülések ütemezésében tartható volt az előírt kéthetes időköz.

Földforgalmi szerződések darabszáma 2014 – 2023

Földforgalmi szerződések átlaga db/hó

Agrár Szakképzés

Békés vármegye

2023. év programjai, feladatai

Szakmai tanulmányi verseny

A Hungexpo vásárközpont területén rendezték meg 2023. április 24-25-26-án az országos szakmai tanulmányi versenyek országos döntőjét a Szakma Sztár Fesztivált.

Békés vármegyéből 50 fős busz indítására volt lehetőségünk. Két vármegyei általános iskola került bevonásra a rendezvény meglátogatására.

Szakma kiváló tanulója verseny **döntőjében Békés vármegyéből 3 tanuló ért el helyezést** az agrár -és élelmiszeripari szakmacsoportokban,-
mezőgazdasági gépész, pék-cukrász és földmérő, földügyi és térinformatikai

technikus szakmában-.

NAK Szántóföldi Napok és Agrárgép-Show

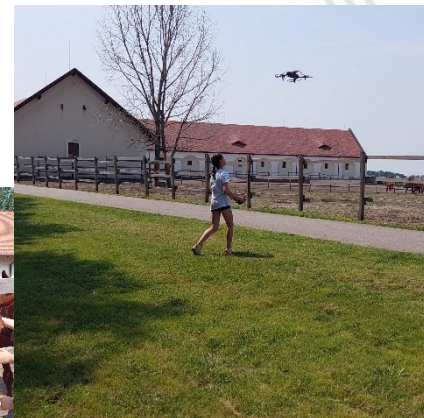
- 2023. június 7-8-án megrendezésre került a Mezőfalvai szabadtéri agrárszakmai kiállítás.
- Feladatunk volt a szántóföldi napok látogatása, **Mezőfalvára 3 szakképző intézményből indítottunk 3 buszt összesen 150 fő diák és kísérő tanár részvételével,** elsősorban mezőgazdasági gépész, mezőgazdasági gépésztechnikus, mezőgazdasági technikus és gazda szakmát tanulóknak.

SZAKMAKÓSTOLÓ PROGRAMHÉT

2023. június 19 - június 23.

A „Szakmakóstoló” pályaaorientációs programhét megszervezésére az Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégiumban került sor a NAK Békés vármegyei Igazgatósággal közös szervezésben. Összesen 20 diák részvételével.

Őszi pályaaorientációs programsorozat

A NAK Békés vármegyei Szakképzési referensei **2023. szeptember-október** hónapban megszervezték az **őszi pályaaorientációs programsorozatot**. Mely keretében lehetőséget biztosítottunk, **290 fő pályaválasztás előtt álló általános iskolai tanulóknak**, hogy érdeklődési kör szerint, négy Szakképző intézmény valamelyikébe ellátogassanak és lehetőségük nyílt a munkafolyamatokba való tényleges bekapcsolódásra, szakmai tevékenységekkel megismerkedni, annak érdekében hogy a szakmaválasztás tudatos döntés legyen.

A Programsorozatba 4 szakképző intézmény segítségével **népszerűsítettük az agrár szakképzést**.

RÉSZTVEVŐ INTÉZMÉNYEK:

- Agrár Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Agrár Szakképzési Centrum Dr. Pálfi György Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Gál Ferenc Egyetem Technikum, Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium

Pályaválasztási napokon való részvétel

- **2023. október 5-6-án** részt vettünk a **Békés Vármegyei Kormányhivatal által szervezett Pályaválasztási vásáron**. A Kamara részéről saját standdal voltunk jelen a kétnapos rendezvényen.
- **2023. október 20-án** került megrendezésre **Gyomaendrődön a Pályaválasztási Nap**. Ismét egy saját standdal voltunk jelen.

A Szakképzési referensek az agrárszakmák népszerűsítő játékokkal, keresztrejtvényekkel, ismeretterjesztő anyagokkal, az agrárszakképzésről szóló ismertetőkkal, szóróanyagokkal készültek. A szülők és a leendő középiskolások is nagy érdeklődéssel vettek részt játékokban.

- **Október 22-én a szeghalmi Tildy Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában tartott pályaaorientációs napon vettünk részt.** Egy délelőtti állt rendelkezésünkre, hogy 10 osztály 6-7-8. osztályos tanulóival megismertessük a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmákat.
- **November 6-ára meghívást kaptunk a Szent Orsolya Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda 7-8. osztályosoknak tartott szülői értekezletre,** hogy tájékoztassuk a szülőket az agrár szakképzésb

Folyamatosan végzett feladatok

- **Hatósági nyilvántartásba vételi eljárásban 2023 évben 31 db nyilvántartásba vételi kérelem érkezett és 26 db duális képzőhelyen végeztünk helyszíni ellenőrzést a vármegyében.**
- Vizsgafelügyelői kamarai delegálás a Hátér rendszerben, 2023 évben **összesen 53 vizsgára delegáltunk vizsgafelügyelőt.**
- **Ágazati alapvizsgára vizsgafelügyelő delegálása**, 2023 évben mezőgazdaság és erdészet ágazatban: 348 fő, élelmiszeripari ágazatban: 92 fő, környezetvédelem és vízügyi ágazatban: 62 fő diák jelentkezett.
- Tanulószerződések, tanulószerződés megszüntetések, együttműködési megállapodások, szakképzési munkaszerződések gondozása.
- Szakmai ellenőrzési szakértői pályázat népszerűsítése és előbírálata, 3 db szakértői előbírálattal történt részünkről.
- Vizsgafelügyelői névjegyzékbe történő felvétel népszerűsítése, pályázati anyag

Folyamatosan végzett feladatok

- Kamarai gyakorlati oktatói képzés szervezése.
- „Duális Képzőhelyek szakképzési munkaszerződéses rendszeréhez kapcsolódó pénzügyi, adózási felkészítő” címmel konzultációval egybekötött online szakmai előadást szerveztünk 2023. szept. 27-én agrárszakképzésben résztvevő intézmények képviselőinek, szakképzési munkaszerződés megkötésében érintett és érdeklődő duális képzőhelyeknek valamint könyvelők részére.
- Szakmai egyeztetések, megbeszéléseken való részvétel a vármegyében található Szakképző intézményekkel.

Jégeső-mérséklő rendszer

- országos hatókörű jégeső-mérséklő rendszer
- nem csak a mezőgazdasági termelők számára előnyös
- országosan egységes hálózat (2018. évtől üzemszerű működés)
- talajgenerátoros megoldás
- 1 Ft költség, 33 Ft megmentett érték
- 63 Békés megyei helykijelölés megtörtént (17 automata, 46 manuális generátor)
- Éves működési időszak: április 15. – szeptember 30.

Talajgenerátor adatok

➤ Országosan: 986 db talajgenerátor:

- 219 automata
- 767 manuális

➤ Békés megye: 63 db talajgenerátor

- 17 automata
- 46 manuális

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!